

GEBaar NÖA

This is for Monday, December 5, 1955

A Negro woman has been arrested and thrown into jail because she refused to get up on one of the seats on the bus for a white person to sit down.

It is the second time since the Claudette Colbert case that a Negro woman

has been arrested for the same thing this has to be stopped.

Negroes have rights, too, for if Negroes did not ride the buses, they could not operate. Three-fourths of the riders are Negroes, yet we are arrested, or have to stand over mighty seats. If we do not do something to stop these arrests, they will continue. The next time it may be you, or your daughter, or mother.

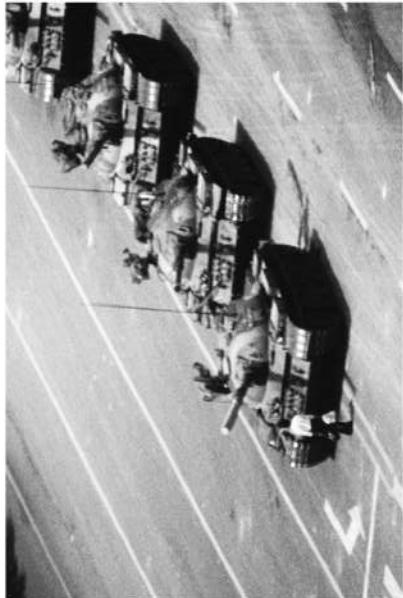
This woman's case will come up on Monday. We are, therefore, asking every Negro to stay off the bus's Monday in protest of the arrest and trial. Don't ride the buses to work, to town, to school, or anywhere, on Monday.

You can afford to stay off the bus. You can afford to stay off the bus. But please, children, don't go to school on Monday. Please stay off the bus.

BLIJVEN, BLIJVEN, BLIJVEN, BLIJVEN, BLIJVEN, BLIJVEN, BLIJVEN, BLIJVEN, BLIJVEN, BLIJVEN,

Rosa Parks vecht haar hele leven actief voor burgerrechten, de busrit in Montgomery, Alabama, in 1955, maakte haar wereldberoemd. | Corbis

Detail van Tank Man vlakbij het Plein van de Hemelse Vrede, Beijing, China, 1989
| Foto: Stuart Franklin World Press Photo 1990 / Magnum

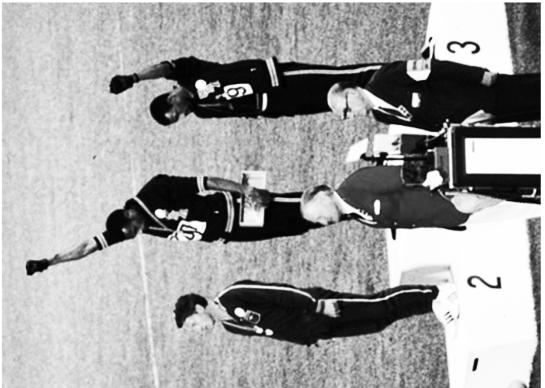
Foto: AFP
Zijn tegenstanders tijdens het Amerikaanse volksleed, 2016
Collin Keppemelk in het middelen kijkt met een aantal van

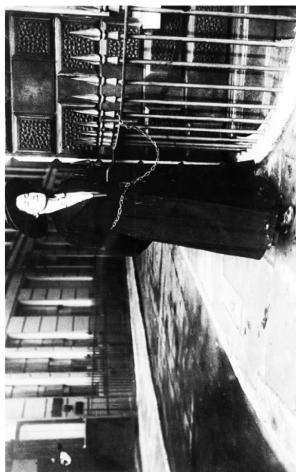
Een inwoner van Thamai Oahtan in Asir riskeert zijn leven door op blote voeten langs elektriciteitsdraden te klimmen. Muhammad Al-Qantam maakte de 100 meter solo protestmars langs de hoogspanningslijnen om de aandacht te vestigen op de herhaalde afsluiting van elektriciteit in zijn dorp. | Foto: Okaz

'When the armored officers rushed at me, I had no fear. I wasn't afraid'. Lesha Evans protesteert na de schietpartij door de politie op Alton Sterling en Philando Castile, Black Lives Matter. | Foto: Jonathan Bachman / Reuters

Gouden medaillewinnaar Tommie Smith (midden) en bronzen medaillewinnaar John Carlos (rechts) met opgeheven vuist (Black Panther Groet) op het podium na de 200 m sprint op de Olympische Zomerspelen in 1968. Ze dragen een button voor de Olympic Project for Human Rights (OPHR). Peter Norman (zilveren medaillewinnaar, links) uit Australië draagt ook een OPHR-button uit solidariteit met Smith en Carlos. | Foto: Angelo Cozzi

Een suffragette vastgeketend aan een hek. | Woman's Library

Een Sri Lankaanse boeddhistische monnik stak zichzelf in brand buiten de heilige tempel van de tand in Kandy, Sri Lanka. Om te protesteren tegen het afslachten van het wees. | AP

Het stilte protest van de Ethiopische studenten stond in direct verband met de doden in Hararje. Het oostelijke gedeelte van het land. Federale veiligheidstroepen zouden het vuur op demonstranten hebben geopend, dat leidde tot ongewenst 16 doden. | Fotos: onbekend

Isabel Mackenzie, 91, ketent zichzelf vast aan een boom op de Western Highway in Bulangor in protest tegen opruiming in het Western Highway duplication project. | Foto: AP

Een vrouw zonder hijab protesteert in Teheran voor vrouwenvrechten in de islamitische Republiek Iran | The Australian, onbekend

De Saoedische activist Manal al-Sharif tijdens een protestrit in 2013 | Foto: AFP

Vier Afro-Amerikaanse universiteitsstudenten zitten als protest in een witte lunchlunch tijdens de tweede dag van vreedzaam protest bij Woolworth in Greensboro, Noord-Carolina. | Corbis

4. TEGENKRACHT EN HET GEBAAR

Rosa Parks, Colin Kaepernick &

Tank Man

Blijven zitten, knielen en blijven staan

Voor het gebaar heb je alleen jezelf als canvas nodig. Veel gebaren vinden hun oorsprong in de oudheid. Een gebalde opgeheven vuist met de palm naar voren, is een bekend en krachtig symbool dat staat voor solidariteit en kracht. Nelson Mandela (**4a**) en Martin Luther King gebruikten het allebei als een symbool van verzet. De eerste vorm die we hiervan kennen is van de oude Assyrische godin Ishtar(**4b**). In haar beelden staat ze met opgeheven armen. Ze was de godin van vruchtbaarheid en oorlog en men dacht dat haar gebalde vuist woede vertegenwoordigde. In de Franse Revolution was een gebalde vuist een manier om solidariteit met de revolutionairen te tonen. In de jaren zestig werd het een symbool van de Black Power.²⁸

4.1 Rosa Parks: '*I don't think I should have to stand up.*'

In 1955 Amerika, werd de segregatie, de scheiding tussen wit en zwart, nog strikt nageleefd. In de bus moest de zwarte vrouw of man tien plaatsen overslaan en achterin gaan zitten in de gekleurde sectie van de bus. Op 1 december 1955 nam Rosa Parks de bus van werk naar huis. Tijdens de rit werd het steeds drukker in de bus, en moesten 3 witte mannen staan in het gangpad. De buschauffeur van de bus besloot in te grijpen en vroeg aan vier gekleurde passagiers om op te staan en achter in de bus te gaan zitten.

Blake (de buschauffeur) zei:

"*Y'all better make it light on yourselves and let me have those seats.*" Three of them complied. Parks zei, "*The driver wanted us to stand up, the four of us. We didn't move at the beginning*", but he says, "*Let me have these seats.*" And the other three people moved, but I didn't.' The black man sitting next to her gave up his seat.²⁹

"*Why don't you stand up?*" Parks responded, "*I don't think I should have to stand up*"

Na dit incident belde de buschauffeur de politie en werd Rosa Parks gearresteerd (**4c**). Een dag voor de rechtszaak begon MIA (Montgomery Improvement Association), onder leiding van een toen nog jonge Martin Luther King een protestactie (**4d**). Met zo'n 35.000 pamfletten (**H3**) probeerde ze de zwarte gemeenschap op te roepen om de bussen de volgende dag te boycotten. Dat lukte: 40.000 mensen gingen lopend of op een andere manier naar hun werk. Hoewel Parks geen wettelijke overtreding had begaan, kreeg ze toch een boete van 10 dollar en nog eens 4 dollar gerechtskosten. Rosa Parks weigerde te betalen en werd vervolgens aangeklaagd voor burgerlijke on gehoorzaamheid. Onder leiding van de MIA werd de boycot doorgedragen. Elke dag konden er tientallen bussen niet vertrekken en belanden zo in de garage. Deze hele boycot duurde uiteindelijk 382 dagen. En op 20 december 1956 dwong het Hooggerechtshof Montgomery en Alabama de rassenscheiding ongrondwettelijk te verklaren.³⁰

Het iconische beeld dat Rosa zit in de bus aan de raamzijde met een witte man achter haar, is na haar veroordeling gemaakt. Maar blijft een iconisch beeld van tegenkracht. De eerste zwarte vrouw die bleef zitten (**4e**). En ze daarmee een duidelijk statement maakte tegen de onrechtvaardigheid in het systeem.

Nog steeds sijpelt deze segregatie door in de Amerikaanse maatschappij. En natuurlijk niet alleen in Amerika, ook in Nederland voelen we nog steeds een kloof. Je hoeft alleen maar te kijken naar de zwarte pieten discussie en je voelt al dat er hier ook nog steeds ongelijkheid heerst.

4.2 Colin Kaepernick '*Believe in something, even if it means sacrificing everything*'

Nog steeds proberen mensen deze kloof aan te kaarten en zichtbaar te maken. Zo knielde De Amerikaanse footbalplayer Colin Kaepernick tijdens het nationale volkslied voorafgaand aan de wedstrijden inplaats van te staan (**4f**). Dit uit protest tegen de nog steeds ongelijke behandelingen van zwarte Amerikaanse burgers, profiling op basis van huidskleur en excessief politiegeweld. In de afgelopen jaren is in de VS de rassenonderdrukking

4a Nelson Mandela gebaard naar supporters in Soweto twee dagen na zijn vrijlating uit de gevangenis in Kaapstad.
| Foto: Joanne Rathe, Getty Images

4c Rosa Parks' vingerafdrukken worden afgenoem na haar arrestatie, Montgomery, Alabama, 1956 | Underwood Archives / Getty Images

4b Ishtar hier afgebeeld op een vaas, 2e millennium v.Chr., opgegraven vlakbij bij Larsa.
| Louvre, Parijs.

4d Dr. Martin Luther King en Rosa Parks tijdens het diner dat ter ere van haar werd gegeven tijdens de Southern Christian Leadership Conference conventie. Parks leidde in 1956 de Montgomery-busboykot die King zijn eerste nationale bekendheid in de burgerrechten beweging bracht. | Getty Images

weer verergerd. En dan met name het politiegeweld tegen niet witte jongeren dat steeds heftiger wordt.

'I am not going to stand up to show pride in a flag for a country that oppresses black people and people of color,' Kaepernick told NFL Media in an exclusive interview after the game. 'To me, this is bigger than football and it would be selfish on my part to look the other way. There are bodies in the street and people getting paid leave and getting away with murder.'

Deze simpele maar zeker krachtige actie heeft hem wel zijn football carrière gekost en is inmiddels sinds 2016 clubloos, en heeft voor veel ophef gezorgd onder de conservatieve Amerikanen. Militaire veteranen noemden de demonstranten onpatriottisch. De politie dreigde te stoppen met het beveiligen van NFL-spelen en Donald Trump suggereerde dat Kaepernick een ander land zou kunnen vinden om dit zijn thuis te noemen. Trump verweet Kaepernick en de spelers die zich aansloten bij het knielprotest een gebrek aan patriottisme en respect voor het Amerikaanse leger (4g).³¹

Met dit stille protest heeft Kaepernick toch weer een vuurtje aangewakkerd. En daar heeft Nike op ingespeeld. Kaepernick is het nieuwe gezicht van het sportmerk met de bekende slogan: JUST DO IT.(4h) Er waren veel negatieve reacties op de samenwerking. Voor Kaepernick biedt het een podium om zijn strijd verder uit te voeren. En voor Nike is het ook niet zomaar het uitbuiten van iemands idee. Het is een enorm risico voor Nike, ze zijn namelijk een van de belangrijkste leveranciers van de NFL. Op twitter zijn er veel berichten van Amerikanen die hun Nike en Kaepernick spullen verbranden. Binnen 24 uur was het aandeel van Nike met twee procent gedaald.³² Toch vind ik het waanzinnig goed dat een commercieel merk zoals Nike, deze protest actie oppakt, het machtsmisbruik blootlegt en een groter publiek weet te bereiken. In de zaak die Kaepernick tegen de NFL kon de steun van Nike niet op een beter moment komen, hij boekte meteen zijn eerste overwinning.

'Wouldn't you love to see one of these NFL owners, when somebody disrespects our flag,

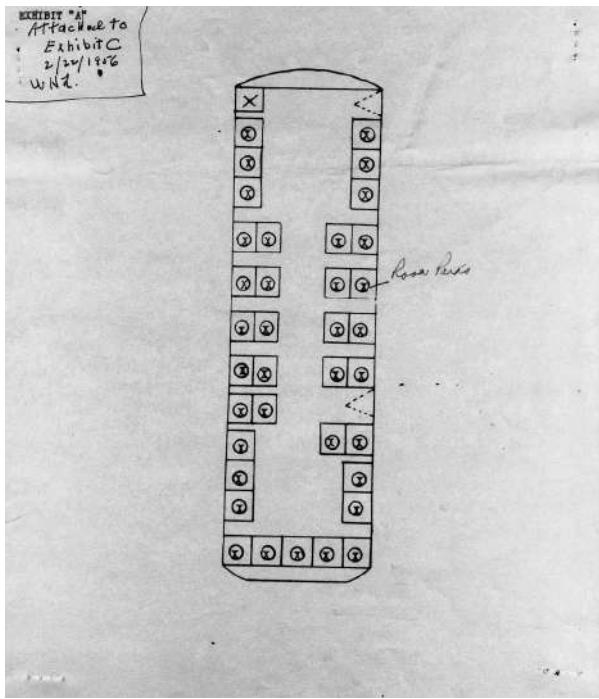
you'd say, 'Get that son of a bitch off the field right now. Out! He's fired,' Trump said to loud applause. Er zullen altijd gekken zijn die tegen je protest zullen zijn. Maar laat je niet uit het veld slaan door zulke loze woorden. Gelukkig is het nog niet gekomen tot ontlag voor de andere spelers die uit solidariteit knielden. Wel hebben de teams bepaald dat spelers die willen protesteren tijdens het volkslied, in de kleedkamers moeten blijven.

4.3 De Tankman ...'

Er is een afbeelding die op iedereens netvlies geprint staat. De man die op het Plein van Hemelse Vrede met zijn boodschappentassen nog in zijn hand, pal voor een drie keer zijn lengte grote tank staat. Dit gebeurde in de Lente van 1989, Chinese studenten, arbeiders en andere delen van de bevolking hielden demonstraties en hongerstakingen voor democratische veranderingen in het politieke systeem.³³

Op 4 juni werden deze demonstraties tot een halt gebracht toen 200.000 soldaten het protest tot een einde brachten (4i).³⁴ Daarbij kwamen honderden zo niet duizenden burgers om het leven. In het filmpje dat van de Tank Man is gemaakt zie je hem vanaf de zijlijn aan komen lopen en voor een karavaan van meer dan 12 tanks gaan staan (4j). De tanks houden halt en hij gebaart dat zwaaiend met zijn boodschappentas dat ze weg moeten gaan. Op een gegeven moment wil de tank om hem heen rijden, maar hij besluit op de tank te klimmen. Het lijkt wel of hij op de tank klimt om de bestuurder ervan te overtuigen dat ze om moeten keren. Als de tank nog een keer om hem heen probeert te rijden, springt hij er nog een keer voor. En probeert nog een keer de caravaan van tanks tegen te houden. Dan wordt er ingegrepen door mensen van de zijlijn. Er komt iemand aan fietsen en er komen mensen versneld aan gerend, ze overtuigen hem ervan uit het vizier van de tanks te stappen. Dit moment is uitgezonden over de hele wereld.

De Tank Man is toevallig gefilmd, en hij kon dus niet voorzien dat dit zou uitgroeien tot een iconisch protest. Wie deze onbekende rebel, eenling en moedige protesteerder

4e Diagram dat laat zien waar Rosa Parks zat ten tijde van haar arrestatie. | Publiek domein

4f Eli Harold, Colin Kaepernick en Eric Reid knielen tijdens het volkslied voor een NFL-voetbalspel. | Marcio Jose Sanchez / AP

Donald J. Trump @realDonaldTrump · 24m

If a player wants the privilege of making millions of dollars in the NFL, or other leagues, he or she should not be allowed to disrespect....

10K 7.2K 22K

Donald J. Trump @realDonaldTrump · 16m

...our Great American Flag (or Country) and should stand for the National Anthem. If not, YOU'RE FIRED. Find something else to do!

8.8K 5.9K 18K

4g Trumps tweets | Twitter

4h De Nike-campagne met Colin Kaepernick. | Foto: Nike

4i Studenten komen masaal bij op het Tiananmen-plein, Beijing, op 4 mei 1989. | Peter Turnley/Getty Images

4i Originele foto van Tank Man op het Tiananmen-plein, 5 juni 1989. | Jeff Widener, Images

was, is nog steeds een raadsel. De Tank Man representeert iets dat nu verloren of niet meer mogelijk is in de jongere generatie van China. Het idealisme, de passie en het gevoel van verantwoordelijkheid. Het protest van blijven staan is uitgegroeid tot een wereldwijd bekend protest. Je kan je bijna niet voorstellen dat jezelf voor een tank zou gaan staan, het idee is absurd. De Tank Man zal waarschijnlijk deze actie nooit van tevoren gepland hebben. Hij is spontaan en uit puur onbegrip voor de situatie voor de tank gaan staan. De spontaniteit en het lef maakt deze actie zo fantastisch.

- 28 Dayglow Media, & Pencil & Pepper. (2018, 21 augustus). The gesture that speaks a thousand words - BBC Ideas [Video]. Geraadpleegd op 5 januari 2019, van <https://www.bbc.com/ideas/videos/the-gesture-that-speaks-a-thousand-words/p06j24w0?playlist=the-hidden-history-of-hand-gestures>
- 29 Parks, R., & Haskins, J. (1999). Rosa Parks: my story. Londen, Verenigd Koninkrijk: Uitgeverij Polis.
- 30 KIJK. (2017, 9 oktober). Revolutie ? KIJK speciale uitgaven Revolutie 2017, 2017(Speciale uitgave), 3–120.
- 31 Bloemhof, L. (2018, 4 september). Hoe een knielprotest leidt tot een sponsordeal met Nike. Geraadpleegd op 21 december 2018, van <https://www.volkskrant.nl/sport/hoe-een-knielprotest-leidt-tot-een-sponsordeal-met-nike%7Eb158730f/>
- 32 Ramdharie, S. (2018, 4 september). Nike maakt statement door omstreden Colin Kaepernick te kiezen voor campagne. Geraadpleegd op 21 december 2018, van <https://www.volkskrant.nl/nieuws-achtergrond/nike-maakt-statement-door-omstreden-colin-kaepernick-te-kiezen-voor-campagne%7Eb-9551da7/>
- 33 Visser, Y. (2018, 23 juli). Studentenopstand Peking: Man tegen tank. Geraadpleegd op 9 januari 2019, van <https://www.historiek.net/studentenopstand-peking-man-tegen-tank/22716/>
- 34 Kuo, L. (2018, 5 juni). #Tankman2018: hero of Tiananmen protest remembered across globe. Geraadpleegd op 9 januari 2019, van <https://www.theguardian.com/world/2018/jun/04/tankman2018-hero-of-tiananmen-protest-remembered-across-globe>

PAMFLET

7. GONE WRONG

Je moet je afvragen of geweld de manier is waarop je de strijd wil voeren. Zodra geweld bij de actie te pas komt, is dat een tipping point in je strijd. Realiseer je dat als de woede radicaliseert en je gebruik maakt van geweld het niet meer in het bovennoemde rijtje past. Je moet je problemen op een heldere manier blijven observeren, zonder daarin door te schieten. Dat kan soms moeilijk zijn. Het vergt rust, veel geduld, en vooral moed.

Het pamflet is de eerste gescherven vorm van protest. Een pamflet is accueel, maar het kan je te verspreiden. Dit kan je vulrichtig, helder en makkelijk overbrengen. Dit kan je samenvatten doen, of je kan er voorkeuren het te onderekennen. Je kunt de pamfletteën ver-spreiden in de publieke ruimte of via sociale platforms. En een pamflet informeert de lezer over actuele gebeurtenissen en probeert iedereen te overtuigen. De inhoud is erg belangrijk. Het moet ten gevolge van een lange ingewikkelde verhaallijn en proberen te overtuigen dat mensen de juiste vorm van protest kunnen vinden.

6. BLOEM

Alles dat in je opkomt kan je gebruiken en naar je hand zetten voor een vorm van protest. Bloemen hebben vaak een symbolische waarde en kunnen zo een dubbele boodschap met zich mee brengen. In principe zou elk voorwerp het boegbeeld kunnen worden van jouw strijd. Soms is je strijd niet in woorden uit te drukken en moet er een voorwerp aan te pas komen. Deze symbolen kunnen uitgroeien tot een sterk beeld van een hele protestbeweging die vaak alleen voor de goede verstaander herkend wordt.

8 MANIEREN OM TEGENKRACHTEN IN DADEN OM TE ZETTEN

Een button is een communicatie tool, perfect voor het overbrengen van een standpunt. De button is het kleinste canvas om je punt van man tot man over te brengen. Een button kan het wapen van de onderdrukking zijn of een stille vorm van passieve weerstand tegen machtsstructuren. Door de button ergens op te spelden, kun je zo een tegenkracht ondersteunen. Dit kan achteraf na een grote demonstratie, of van tevoren om mensen bewuster te maken van de actie. Het kan een pakkende slogan zijn of een afbeelding die door mensen vluchtig wordt gezien. Zij kunnen de boodschap vervolgens oppakken en zelf de boodschap overbrengen of erover nadelen.

Soms is tegenkracht niet in woorden uit te drukken en leent een gebaar zich daar beter voor. Een gebaar is ook iets dat snel kan worden opgepakt en door andere uitgevoerd kan worden. Voor deze vorm van tegenkracht heb je alleen jezelf als canvas nodig. Jijzelf bent het hele gebaar, bewust of onbewust. Het is de meest fysieke vorm van tegenkracht en ook de meest intense vorm.

2. BORD

Door jezelf groter te maken met het bord trek je meer aandacht en heb je meer kans dat je standpunt wordt opgepakt of gezien door anderen. Op de plek waar de verandering kan plaats vinden of tijdens een demonstratie kan je het bord het beste laten zien. Het standpunt of de slogan moet goed gelezen kunnen worden, dus de tekst moet groot op het bord geschreven zijn. Een hoog contrast van kleur helpt mee aan de leesbaarheid van het bord. Doordat je het bord bij je draagt, geef je het standpunt een gezicht. Bij een protest met een bord moet je fysiek aanwezig zijn, het vergt dus moed om daarmee de straat op te gaan.

CONCLUSIE

LITERATUURLIJST

INLEIDING

WAT ZIJN TEGENKRACHTEN

1. BUTTON

Sociale media is een verzameling van voor alle internet-toepassingen waarmee het mogelijk is om informatie met elkaar te delen. Informatie in de vorm van tekst, geluid en beeld. Met sociale media komt een nieuwe cultuur van hedendaagse protestbewegingen op. Het is een nieuw politiek platform voor activisten. Hiermee kan je nieuwe virtuele gemeenschappen vormen en kunnen verschillende groepen samenbrengen en een groter publiek bereiken in je strijd tegen machtsstructuren. Actie voeren hoeft dus niet alleen maar fysiek te zijn. Als je je veiliger voelt achter een scherm of met verschillende vormen van sociale media, kan je je strijd alsnog uitvoeren.

5. SOCIALE MEDIA

Met ludieke acties houd je de strijd luchtig. Humor is een grote tegenganger van geweld. Humor kan relativieren. De orde van de dag wordt even opgeheven, iedereen is gelijk en de verschillen in rang en stand verdwijnen. Onzinnigheid overheert, regels en gedragscodes gelden voor een bepaalde tijd even niet. Zo kan iedereen in de openbare ruimte op een ludieke manier kritiek leveren op machthebbers. d.m.v. spot, satire en karikaturen.

8. HUMOR

8 MANIEREN OM TEGENKRACHTEN IN DADEN OM TE ZETTEN

BUTTON

Een button is een communicatie tool, perfect voor het overbrengen van een standpunt. De button is het kleinste canvas om je punt van man tot man over te brengen. Een button kan het wapen van de onderdrukking zijn of een stille vorm van passieve weerstand tegen machtsstructuren. Door de button ergens op te spelden, kun je zo een tegenkracht ondersteunen. Dit kan achteraf na een grote demonstratie, of van tevoren om mensen bewuster te maken van de actie. Het kan een pakkende slogan zijn of een afbeelding die door mensen vluchtig wordt gezien. Zij kunnen de boodschap vervolgens oppakken en zelf de boodschap overbrengen of erover nadenken.

SIGN

Door jezelf groter te maken met het bord trek je meer aandacht en heb je meer kans dat je standpunt wordt opgepakt of gezien door anderen. Op de plek waar de verandering kan plaats vinden of tijdens een demonstratie kan je het bord het beste laten zien. Het standpunt of de slogan moet goed gelezen kunnen worden, dus de tekst moet groot op het bord geschreven zijn. Een hoog contrast van kleur helpt mee aan de leesbaarheid van het bord. Doordat je het bord bij je draagt, geef je het standpunt een gezicht. Bij een protest met een bord moet je fysiek aanwezig zijn, het vergt dus moed om daarmee de straat op te gaan.

PAMFLET

Het pamflet is de eerste geschreven vorm van protest. Een pamflet is actueel, vluchtig, helder en makkelijk te verspreiden. Dit kan je anoniem doen, of je kan ervoor kiezen het te ondertekenen. Je kunt de pamphletten verspreiden in de publieke ruimte of via sociale platformen. Een pamflet informeert de lezer over actuele gebeurtenissen en probeert vaak te overtuigen. De inhoud is erg belangrijk. Het moeten geen lange ingewikkelde verhalen zijn met lastige typografie, maar heldere standpunten van een overtuigend karakter. En tenslotte is de kostenfactor erg laag.

GEBAAR

Soms is tegenkracht niet in woorden uit te drukken en leent een gebaar zich daar beter voor. Een gebaar is ook iets dat snel kan worden opgepakt en door andere uitgevoerd kan worden. Voor deze vorm van tegenkracht heb je alleen jezelf als canvas nodig. Jijzelf bent het hele gebaar, bewust of onbewust. Het is de meest fysieke vorm van tegenkracht en ook de meest intense vorm.

SOCIALE MEDIA

Sociale media is een verzamelnaam voor alle internet-toepassingen waarmee het mogelijk is om informatie met elkaar te delen. Informatie in de vorm van tekst, geluid en beeld.¹ Met sociale media komt een nieuwe cultuur van hedendaagse protestbewegingen op. Het is een nieuw politiek platvorm voor activisten. Hiermee kan je nieuwe virtuele gemeenschappen vormen en kun je verschillende groepen samenbrengen en een groter

publiek bereiken in je strijd tegen machtsstructuren. Actie voeren hoeft dus niet alleen maar fysiek te zijn. Als je je veiliger voelt achter een scherm of met verschillende vormen van sociale media, kan je je strijd alsnog uitvoeren.

BLOEM

Alles dat in je opkomt kan je gebruiken en naar je hand zetten voor een vorm van protest. Bloemen hebben vaak een symbolische waarde en kunnen zo een dubbele boodschap met zich mee brengen. In principe zou elk voorwerp het boegbeeld kunnen worden van jouw strijd. Soms is je strijd niet in woorden uit te drukken en moet er een voorwerp aan te pas komen. Deze symbolen kunnen uitgroeien tot een sterk beeld van een hele protestbeweging die vaak alleen voor de goede verstaander herkend wordt.

GONE WRONG

Je moet je afvragen of geweld de manier is waarop je de strijd wil voeren. Zodra geweld bij de actie te pas komt, is dat een tipping point in je strijd. Realiseer je dat als de woede radicaliseert en je gebruik maakt van geweld het niet meer in het bovengenoemde rijtje past. Je moet je problemen op een heldere manier blijven observeren, zonder daarin door te schieten. Dat kan soms moeilijk zijn. Het vergt rust, veel geduld, en vooral moed.²

HUMOR

Met ludieke acties houd je de strijd luchtig. Humor is een grote tegenhanger van geweld. Humor kan relativieren. De orde van de dag wordt even opgeheven, iedereen is gelijk en de verschillen in rang en stand verdwijnen. Onzinnigheid overheerst, regels en gedragscodes gelden voor een bepaalde tijd even niet. Zo kan iedereen in de openbare ruimte op een ludieke manier kritiek leveren op machthebbers, d.m.v. spot, satire en karikaturen.³

1 Social-media kennisplatform voor social media. (z.d.). Social Media - Kennisplatform met informatie over social media, social marketing en social internet-strategie. Geraadpleegd op 4 januari 2019, van <http://www.social-media.nl/>

3 Demeester, A. (2012, 15 mei). Humor als strijdmiddel. Geraadpleegd op 21 december 2018, van <https://www.groene.nl/artikel/humor-als-strijdmiddel>

2 Boers, M. (2016). De Internet Gids | Zo kan het dus gebeuren. Geraadpleegd op 21 december 2018, van <https://de-internet-gids.nl/2016/no6/zo-kan-het-gebeuren>